

Szerkesztési iroda:

Főlr. Szt. Ferenciek háza, ama let, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak nyitlitterek és hirdetések.

Hirdetéseket jutányosan számítatnak

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Égész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetéseket megfogadtatás:
Budapest: Goldberger A. V. és
Kokstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppelik A.,
Daube G. L. és társai és Herndl
Brünnen: Stern M.

Nyitlitter petisora 10 kr.

HAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi Népi Öngyógyító Szövetkezet”, a „Csáktornyai Takarékpénztár”, a „Muraközi Takarékpénztár”, a „Aló-Muraközi Takarékpénztár” és „Öngyógyító-szövetkezet” a „Muraköz-hegyvidéki közművelődési „Önképző-tör” hivatalos közlönye.

Mezőgazdaságunk és gabonakereskedelmünk érdekében.

(Folyt.)

Az elevátorok kezelésére visszatérve még megemlítem, hogy az ország különböző helyein felállítandó elevátoroknak egy igen czélzerű központra lenne szükségük és pedig Budapest székhelyre. — A vidéki elevátorok kezelői tartoznának naponként egy napi jelentést beküldeni a központba, mely jelentésnek fel kellene tüntetnie, hogy az egyes gabonanevekből, mennyi lett a nap folyamán betárolva, mennyi lett kiadva és mennyi maradt betárolva, valamint azt is, hogy hány egész waggon rakományt tevő készlet van a raktár kezelősege rendelkezésére bocsátva eladás végett. A központi iroda a beérkezett jelentésekből egy főkimutatást állíthatna egybe, melyből naponként pontosan megállapítható volna, hogy az elevátorok miféle nemű és osztályzatú gabonából mennyivel rendelkeznek. Ennek pedig az lenne az előnye, hogy a külföldi nagykereskedő egyenesen a központhoz fordulhatna nagybani szükséglete fedezése végett. — Az eladásokat a központ is teljesíthetné, de ily esetekben az alku zárlatá elől távirati uton kellene az illető raktárakat az eladni szándékolt készlet miatt megkeresni, nehogy egy és ugyanazon időben valamely betárolt gabonát a központ is és az elevátor kezelősege is eladja s e miatt üzleti zavar támadjon.

A vidéki elevátorok e mellett, hogy a főcéljuk után törekedve tömegárakat gyűjtenek, a vidéki kis fogyasztást is kielégíthetnék a napi árak lefizelése mellett, mert mint a közlekedési szak tisztviselője és a vidék közgazdasági viszonyainak közvetlen szemlélője és egészen privát megfigyelője tapasztaltam, hogy a szegény termelő mire gabonájához jut, annyi mindenféle fizetnivalóvalja támadt, hogy nem is gondolva a téli gabona szükségletére, csak arra, hogy a sok mindenféle fizetnivalót kielégíthesse, úgy eladja gabonáját, hogy nemcsak a téli kenyérre nem marad a jóízű hazai gabonából, de igen számtalan eselben még a tavaszi vetőmagra sem marad gabonája. Így aztán megcsúsz az szegény népünkkel az a számlomra méltó körülmény, hogy a magyar földmives ember télen és tavaszon át az idegen föld keserű kenyerén tengődik, mivel az a liszt, mely waggon számára érkezik hozzánk Triest és Fiuméből, bizonyára nem a mi édes hazánk földjének gyümölcse.

III.

A gazdaembernek aratás után rendszeren nagyobb pénzüsségeleti vannak, később azonban már szabadabban mozog pénzdoigában, mert egy kis bort is ad el, télen marhát és sertvéseket hízlat, ezekért és a sovány állatokért is kap pénzt, s ha mindjárt aratás után kénytelen volt is ga-

bonájától megfosztani magát, de később midőn ismét pénzhez jutott, vehet is gabonát az elevátoros raktárból, akár vetőmagnak, kenyér vagy takarmánynak valót, s így az elevátoros raktár valóságos éléskamara lehetne édes hazánk jó népének. Ha t. i. az egyes vidék elevátorjai megürülének, e'lenben a másik vidékei túltömődtek volna: ezt átszállítás által lehetne a szükséghez és a helyi fogyasztáshoz mérten pótolni.

A magyar földmives osztály nem igen bír száraz magtárakkal és tűzmentes padlásokkal, azért gabonáját nyirkos kamarákban, hordók, bombárok vagy zsákokban tartja, hol a gabona lassan-lassan magába szívja a kamara szellőzetlen nyirkos levegőjét és nagyon sokat vesz a minősége szerinti értékéből, holott az elevátoros raktárban mindez meg nem történhetné, mivel ott a gabona vastartályokban van elhelyezve és ezek a száraz légürben állanak. Miután a vas l'deg és igen tömör porosokkal bír, benne a gabona légmentesen s oly hőmérséklet alatt áll, hogy ott a megmelegedés és ennek következtében behálható gabonaerjedés nem fordulhat elő. — Ha pedig mégis véletlenül nedves gabona lett volna valamely tartályba betárolva és a gabona melegedni kezd, ez nem válhat veszélyessé, mivel a tartályokat, egy gabona kémfúró segítségével naponként megvizsgálja a raktárnok vagy szőga és ha esetleg látja, hogy a gabonának forgatásra van szüksége, akkor a tartály kiömléscső csatornáját megnyitja, a gabonát a kanalas emelőgéppel a súlyszel, az emelőgépet működésbe hozza és a gyanus gabonát áthordatja egy másik üres tisztá tartályba és ha szükséges a kiürült tartályt kisépreti és ebbe újra visszahordatja a gabonát, mely műtét alatt a gabona teljesen lehűl és kész egy pár óra alatt 8 waggon gabona forgatása anélkül, hogy emberi erő kellett volna hozzá. — Ugyancsak így lehet a gabona egyneművé tétele végett a keverést is végrehajtani az által, ha 3 vagy négy tartályból egy időben eresztetik a gabona az emelőgéppel alá — mely az így befolyt gabonát egy ötdik és további üres tartályba üríti be, — mely műtét befejezte után a gabona teljesen egy neművé alakul át.

Amidőn az elevátoros raktárak kezelésére vonatkozó saját egyéni nézeteimet és felfogásaimat a n. é. közönség tájékoztatása végett a fentiekben előadtam, megjegyzem, hogy a mikénti kezelésre vonatkozó végmegállapodás az e czélből alakítandó országos végrehajtó bizottság feladata lesz, valamint annak megállapítása is, hogy az ország különböző helyein hány elevátoros raktár legyen felállítva és hol? — végül az is, hogy kik által legyenek azok kezeltetve?

Szalay Ottó.

(Folyt. köv.)

Jegyzőkönyv.

Felvételet Csáktornyan a muraközi tanítókör 1890. május 29-én tartott évi közgyűléséről.

Elnök Jeney. Jegyző Alszegly.

Jelen voltak: A tanítókör tagjainak legnagyobb része, az áll. tanítóképzede ifjúsága, Csáktornya városbirája, a csáktornyai közs. iskolaszék néhány tagja. (Hiányoztak a perliak, stridó-vidéki és hodosani áll. isk. tanítók.)

1) Elnök üdvözlő a megjelent tagokat és vendégeket, a gyűlést megnyitja. A mai közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Menesey és Thorday urakat kéri föl.

2) Elnök évi jelentésében előadja: miszerint a választmány a lefolyt 2 év alatt 9 ülést tartott. Az I. ülés tárgyát a megyei közgyűlés elhalasztása képezte. A II. ülésben felolvastattott Udvardy kpi elnök urnak mint a Zalamegye szerkesztőjének átírata, melyben ígéri, hogy addig, míg lapja hivatalos közlönyvé lesz, szívesen enged tért tanügyi dolgoknak Hivatalos lappá tételét körünk indítványozta, s ugyancsak kö-ünk területén, itt Csáktornyan tartott áll. tanítógyűlésen tétetet avvá. Körünk részére f. é. május 8-án tartott vál. ülés határozatából rendeltetett meg. Ugyanezen gyűlés 2. pontját képezte körünk közgyűlésének a következő évre való elhatározása. A III. ülés tárgyát a nyugdíj törvény módosítása képezte, továbbá a budapesti egyetemes tanítógyűlés megtartása, mely utóbbira vonatkozólag választmányunk 1890. év augusztus havát ajánlotta. Ülésünk e napján vilámként sujtotta hazánkat ama váratlan és gyászos hír, hogy Rudolf trónörökös, a nép kedveltje, büszkesége és reménye, a szellem és sziv oly kiváló tulajdonságaiaval felruházott és fényes jövőt ígérő férfi új hirtelen, élete virágában ragadtatott ki az elők sorából; választmányi jegyzőkönyvünkben örökölt meg e súlyos csapás! Igelmélyebb bánatunknak és őszinte magyar szívből eradó részvételi nyilatkozatunknak kifejezésével a magas trón iránt. A IV. és V. ülés bihar megyei kártársunk felhívása folytán a tanítók azok árvaí és övegyei nyugdíjazásával foglalkozott, s az említett bihar megyei tantestület kérvényét egész terjedelmében magadává tette, a kérvényt megszerkesztette s Budapesten az illető befolyásos férfiaknak személyesen átnyújtotta. A VI. és VII. ülés tárgyait a múlt év július 15-én és 16-án Csáktornyan tartott megyei nagygyűlésre vonatkozó intézkedések képezték, nemkülönben Udvardy urnak megyei központi elnöknek átírata a kör abbeli kérésére, miszerint az országos tanító Arvaház-alapra a muraközi kör által régebben gyűjtött összeg csatoltassék a kör külön lapon kezelt tőkéhez. A központ által nem volt teljesítendő, mivel az Arvaház alapjára gyűjtött összegek csak az idő óta kezeltetnek külön lapon, ami'ta a központ Zalaegerszegen van. — A VIII. és IX. ülés tárgyait mai közgyűlésünk és ennek programjai képezték. — Továbbá jelenti, hogy a kör tagjai sorából meghalt 3; a jelenlegi tagok száma 78.

Tudomásul vétetett s a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezi ki részvétét az elhunyt 3 kártárs övének fájdalmaik enyhítésére.

3) Thorday ur, mint a pénzüsség bizottság tagja jelenti, hogy a számadások rendben és helyesen kezeltek találattak, kéri tehát a pénztárnok részére a felmentvény megadását; de ugyanekkor felhívja a közgyűlés figyelmét az általa (vrol, évre kimutatott hátralékos tagsági díjakra, melyekre nézve radikális határozatot kér.

A közgyűlés pénztárnoknak a fölmentvényt megadja, a hátralévő tagsági díjakra pedig egyházi tag határozza: A 3 évi hátralékokat és a folyó évi tagsági díjat erkölcsi kötelességének tartsa minden egyes tag, legkésőbb 1891. január 1 éig Polyák Mátyas ur pénztárnok kezébe lefizetni, amire a jelenlévő tagok ezen egyhangu határozat folytán egyetemesen kötelezték is magukat. A többi hátralék a közgyűlés által töröltetni határozatot.

4) Alszeghy, az Eötvös-alap pénztárnoka jelenti, miszerint tagsági díjakat az 1889. évre a következő tagok fizették le: Alszeghy, Fischner, Dugovich Betti, Jenei Gusztáv, Benesák Siana, Szinkovics Ferencz, Polyák Mátyas, Pálva Mihály, Rhédey Ferencz, Zrinyi Károly, Belányi Tivadar csáktornyai és Valló Vilmos székely-udvarhelyi tanár. A behívetelt 11 frt 1890. jan. 10-én lett Budestre Öryelet János ur közötti pénztárnoknak postai úján beküldve. Tudomásul vétetett.

5) Gönczy ur fölvonása: „A magyar nyelv tanítása a magyar és nem magyar ajku népiskolában, kiváló figyelemmel a nemzeti szellem ápolására.” E télelt előadó két részre osztotta, első részben tárgyalta „A magyarnyelv tanítását nemzeti szemponthól magyar tannyelvű népiskolában” s itt a következő pontokat ajánlta a közgyűlés figyelmébe:

1) A tankönyvek, de különösen a magyar nyelv tanítására közvetlenül eszközül szolgáló beszéd és ért. gyakorlat s olvasókönyvek akként alakíttassanak át, hogy azok tárgya, anyaga mondattai és szói, szóval minden ize lenelője a magyar nép esze, sajátosság gondolkodása, szavajárása s nyelve zamatosságának legyenek hű tükröi.

2) Az ugy n. nyelvtani gyakorlókönyvek mellőzteszenek, s a nyelvtanítás sulyponja az olvasó könyvre essék, s itt mindig az olvasmány egészéből induljunk ki. Kiváló sulyt fektessünk az olvasmány értelmének felfogására, mondatai és szó szépsége s magyarosságának kiütetésére, s csak aztán térjünk a nyelvtanra, mely az olvasmányokon természetes módon értendő meg s gyakorlandó be.

3) A szorosan vett nyelvtan anyaga szállítassék le. A mondat (s szó)ani alakok ismeretése a lehető legkisebb körre szoríttassék s az V—VI. osztályban is taníttassék.

4) A nyelvtan utáni nyelvtanításnak az eddigéi nagyobb tér adassék s az a nyelvtan tanítással hozassék közelebbi kapcsolatba.

5) Ahol a nyelvtan biztos utbaigasztást nyújt, ott a mostani nyelvtani szabályok teljesen mellőzendők.

6) Az írásbeli feladatok tárgyai olyanok legyenek, melyeken a tanulók magyaros gondolkodás és kifejezés gyakorlását végezhetik.

Ezután áttért a magyar nyelv tanítására a nem magyar ajku népiskolában s e tárgyban tartott értekezést a következő pontokban foglalja össze:

1) Az alsóbb 3 osztályban a magyar nyelv tanításának az eszköze a beszéd és ért. gyakorlat legyen.

2) A magyarnyelv az anyanyelv mellett azzal szoros kapcsolatban s ugyanazon módszerrel taníttassék.

3) A magyarnyelv tanítását, akár osztolt, akár osztatlan a népiskola, az I. osztályban kell kezdeni, a magyarral vegyes ajku népiskolában mindjárt a szóhasználat ébresztésénél, a tisztán nem magyar ajkuaknál pedig az iskolai tárgyak ismeretetésénél.

4) A besz. és ért. gyakorlat II. osztály tananyagához tartozó azon részek, melyek a földrajzi előfogalmak megismerését célozza, a III. osztályba helyezendők át.

5) A III—IV. osztályban a magyar beszéd az e célra kezített olvasókönyvek alapján tanítandó, s a magyar nyelv legzűlésebb alakta s szabályai is ezen tárgyalandók.

6) A magyar nyelv gyakorlását a III. osztálytól kezdve mindig egész olvasmányhoz kössük, s annak tartalma, szépségi felfogása s eibesztetése után térjünk át mondatai s szavainak jelentésére s nyelvtani szempontból való kiaknázására, mely utóbbinál a főszólyt a nyelvtan helyes jelölésére fektessük.

7) A magyar nyelvtan anyaga az V—VI. osztályra is terjesztessék ki.

8) A tantárgyak közül legalább a számtan a II. osztálytól kezdve magyarul taníttassék.

9) A nem magyar ajku népiskolák ezéjaira oly magyar tankönyvek szerkesztendők, melyek tárgyi tekintetben is kifogástalanok voltak mellett világos s az idegen ajku gyermekek által könnyen érthető nyelvezettel bírnak.

10) Az iskolában a tanító s a tanuló között az értekezés nyelve lehetőleg magyar legyen.

11) Tanítson be a tanító több magyar gyermekjátékot s alkalmazza azokat a megfelelő helyeken s alkalmakkor.

12) Ahol nehezebbé nem tüközik a III—IV. osztályu tanuló a hét bizonyos napjaiban kizárólag magyarul beszéljenek egymás között.

13) A nemzeti szellem ápolása tekintetéből hazafias versek, dalok, a magyar nép jeles tulajdonait felütnető olvasmányok e célra való felhasználásának s a nyelv szépségeinek megértése alkalmasak leginkább.

Határozat: A közgyűlés élénk eszmecsere után felolvasó indítványt magáévá teszi oly megegyezéssel, hogy a hazai történelem is, mely az II. osztály tantárgyai közt foglal helyet, a nem magyar ajku iskolában magyarnyelven taníttassék. — A közgyűlés Gönczy urnak érdeklődését és minden tekintetben élvezetes felolvasásáért jezőkönyvileg köszönetet s azaz és az értekezletnek egész terjedelmében való közlésére a Zalamegye t. szerkesztőjét kéri fel.

b) A kézimunka tanítása az iskolában, felolvasta Kovacssevics ur a királjeveczi tanító, felolvasó érdekesen fejtegette a munka-tanítás szükségességét, mit a közgyűlés éljenzéssel vett tudomással.

7. A jövő közgyűlés helyéül A. Királjevecz jelöltetett ki.

8) Elnök előterjeszté:

a) Mindazok, kik a Budapestben megtartandó egyetemes tanítógyűlésben résztvenni óhajtanak, abbéli szándékukat nálá vagy a pénztárnoknál 2 frt lefizetése mellett jelenítsék be.

b) Legmelegebben ajánlja Pozsony-ban, Siampei K. czég által kiállított szemléltetési képeket. Tudomásul vétetett.

Vegtl elnök a jelenlévő vendégeknek és a kör tagjainak szíves megjelenésükért köszönetet nyilvánítt s a gyűlést bezárta.

K. m. t.

Jeney Gusztáv s. k. elnök. Alszeghy s. k. jegyző

Hitelesítjük: Mencey Károly s. k. Thorday János s. k.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Királyi adomány.** A király Ő Felsége a hodosán alsó-hrástyáni önkéntes tűzoltó-egylet részére nyolcvan forint pénzsegélyt magánpénztárából engedélyezett.

— **Köszönetnyilváníttás.** A hodosán-alsó-hráscsáni önkéntes tűzoltó-testület szerezne beszerzésére Nagyságos Királyi Pál képviselő ur 30 frtot, Tekintetes Ziegler Kálmán kir. közjegyző ur 10 frtot voltak kegyesek adományozni. Fogadják jótéteményükért e helyen is a testület köszönetét. Hodosánban 1890. június 10. Mráz Nándor test. jegyző.

— **Horváth Lajos** csáktornyai zárdafőnök a mult heten Nagy-Kanizsán provinciálisnak választott meg.

— **Felülhírtések** 1890. évi június 5-én tartott tűzoltó-egyleti tavaszi multság alkalomával: Bárdi György 60 kr., Bölcs Sándor 60 kr., Dr. Fárnek László 60 kr., Grész Alajos 80 kr. Hirschmann Leo 60 kr., Morandini Bálint 1 frt, Mayer Károly 20 kr., Heinrich Miksa 20 kr., Neumann Bernát 60 kr., Dr. Schwarz Albert 40 kr. Samu József 60 kr., Sárossy László 3 frt, Strahia Károly 30 kr., Péterfy N. 50 kr., Vrancsics Károly 10 kr., Özv. Ziegler Lajosné 20 kr., Ziegler

Kálmán 1.20 krt voltak szivesek adományozni, mely összegért fogadják a t. felülhírtetők a rendezőség hálás köszönetét!

— **Az iskolák nagyhete.** A jövő heten Csáktornyan és vidékén is megkezdődnek az évszóró vizsgálatok. Az áll. tanítóképző-intézetben a mult heten tartattak meg az osztályvizsgálatok. Holnap lesz a „Te Deum” s a bizonyítványok kiosztása. Kedden kezdődnek a tanképesítő vizsgálatok. — A tegnapi megtartott képezdi zenevizsgálat műsora a következő volt: 1) Élő őseink hazája, kardal, 2) Sonatina (zongorán előadta Visnovszky III. éves tanítónövendék), 3) Az Alpokon (zongorán Grész II. éves növ.), 4) Magyar népdalok (zong. Keller III. éves növ.), 5) A derek fia, kardal, 5) Dal szöveg nélkül (azok és hegedűn Kurczbeck és Sáringer IV. éves növ.), 7) Egyházi ének (orgonán Lábos III. éves növendék), 8) Népdalok, kardal, 9) Rómánéz (physharmoniumon Poleszinszky IV. éves növ.), 10) Menuett (zongorán Kurczbeck), 11) Egyházi ének (physharmonium és hegedű kísérettel 8 növ.), 12) Székelydalok, kardal, 13) Zenekép (zongorán Sáringer), 14) Sinatina (zongorán 4 kéze Poleszinszky és Kerschbaumeyer növ.). — Egyébintézetek vizsgálati idejét alább közöljük.

— **Értesítés.** A helybeli polg. fiúiskolában a zárvizsgálatok a következő időben és rendben fognak megtartatni. Június 21-én az összes osztályok hittani vizsgálat, 23-án d. e. I. oszt., d. u. II. oszt.; 24-én d. e. III. oszt., d. u. IV. oszt.; 25-én d. e. V. és VI. oszt. együtt, d. u. magánvizsgálat, 28-án d. e. 8 óraker Te Deum és ennek befejezte után zárünnepély. A vizsgálatok reggel 8 óraker és délután 2 óraker veszik kezdetüket; a t. cz. szülők és tanügybarátok teljes tisztelettel meghívotnak. Csáktornya 1890. június 11-én. Az igazgatóság.

— **A csáktornyai elemi népiskolánál** a vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg: 17-én délelőtt III. IV. leányosztályban német nyelvtanból; biztos: Cvetkovics Antal, délután 2 óraker II V. VI. leányosztályban; biztos: Prusztaz Alajos. 19-én délelőtt 8 óraker hittanból vizsgálat; biztos: Horváth Lajos. 20-án délelőtt I—III. fiúosztályban; biztos: Vollák Rezső, délután 2 óraker IV. fiúosztályban, biztos: Tódor József. 21-én délelőtt 8 óraker I.—IV. leányosztályban; biztos: Nuszy Mátyas, 21-én délután V—VI. leányosztályban; biztos: Szeivertth Antal.

— **Haldóságok.** Körngaszt József volt csáktornyai, legutóbb nagyfaluai vendégfogás és birtokos e hó 13-án szélhűtés következtében hirtelen elhunyt. — Polyák Mátyas csáktornyai közs. tanító neje, szül. Martinsevics Julia asszony e hó 14-én, 34 éves korában elhunyt. Áldás és béke poraikra!

— **A perlaki m. kir. állami elemi fiú- és leányiskolában** az 1889—90. tanévi zárvizsgálatok f hó 24 és 25-én d. e. I. fiú, I. leány, II. fiú, II. leány; d. u. III. fiú, III. leányosztályokban. 25-én d. e. IV. leány-IV., V., VI. fiú; d. u. V. VI. leányosztályokban. A vizsgálatok mindig pont 8, illetve 2 óraker kezdetnek meg, 26-án reggel tartandó „Te Deum” s az értesítők kiosztásával a tanév lezáratik. A zárvizsgálatokra a t. szülők és tanügybarátok tisztelettel meghívotnak. A gondnokság.

— **Szerencsétlenség.** Schön, csáktornyai déli vasuti tiszt f hó 11-én éjjel szolgálat teljesítés közben leestett egy teherszállító kocsirol és karját eltörte. A sulyosan megsérült azonnal gyógykezelés alá vették s Budapestről is sürgönyileg hívtak egy orvos

hozzá. — Nem tartozik ugyan a vasuti szencséletlenség közé, de felemlítjük, hogy a zaboriai vasut vonata e hó 12-én reggel egy kisé kutyának a két első lábát törte el a csáktornyai indóháznál.

— **A déli vasut** zónatarifája, melynek július 1-én kellett volna életbe lépni. bizony talan időre elhalasztatott, mert Baross miniszter nem erősítette meg azt. A déli vasut zónatarifájának tervezete a magyar államvasut zónatarifájától lényegesen különbözik s nem a közeli, hanem a távolabbi forgalomra fektetné a súlyt.

— **A csáktornyai** kiseddóvó-egylet céljaira a „Szobranje“-asztaltársaság újabban e hó 14-én 35 frtot helyezett el a takarékpénztárba, mint az asztaltársaság perselyének gyűjtését. Márczius óta 95 frtot gyűjtött a derék asztaltársaság az ovoda részére.

— **Az „Egyetértésnek“** mai számunkban közölt hirdetését ajánljuk t. olvasóink figyelmébe!

Egyveleg.

(A „Zala.“) A Nagy-Kanizsán megjelenő „Zala“ című politikai hetilap szerkesztésétől Varga Lajos ügyvéd-szerkesztő

visszalépett s jul. 1. új lapot szándékozik indítani. A „Zala“ új szerkesztője Györfly János ügyvéd.

(A **Gellérthegyzi czitadella**.) Budapest egyik legszebb pontján 1852-ben épült erődöt, melynek az a rendeltetése volt, hogy forradalom esetén a fővárost összelövöldözhessék, le fogják bontani. A közös hadügy-miniszter már aláírta a végzést, mellyel a hadügyi kormányzat a czitadellát feladja, illelőleg a főváros birtokába juttatja. Ide akarják építeni a Pantheont az ezredéves ünnep alkalmából s mulatóhelyül szándékoznak annak környékét berendezni.

(A **rózsá-tetű ellen**.) Ez idén különösen sokat szenvednek rózsáink gonosz ellenségeiktől, a rózsá tetűktől. Apró kis bimbóik nem tudnak kinyílni miattuk. A rózsá-tetűnek legnagyobb ellensége a paradicsom levél. Akassz a tetűk által ellepelt helyekre paradicsom levelet s rózsáid meg lesznek kímélve.

A **„Kis művész.“** II ós János dévai képezdei zenetanár által ének- és zongorára szerkesztett ifjúsági zenefolyóirat 2 ik füzete beküldetett. Mint az első füzete megjelenésekor ugy most is a legnelegebben ajánljuk olvasóinknak e hézagot pótló vállalatot, mely arra törekszik, hogy a zongorát tanul

ifjúságnak szórakozást nyújtson a mellett a sok száraz gyakorlat mellett. Czélja a magyar zene könnyű modorban való megismertetése, felkelteni a hazafias érzést, valamint a nemzeti dalköltészetünk iránt való szeretetet. A „Kis Művész“ mindkét nembeli ifjúságot, de sőt a felnőtteket is képes szórakoztatni dalszóvegeivel és dallamaival. — Előfizethetni a folyóiratra félévre 2 frtjával a „Kis Művész“ szerkesztőségénél Déván (Hunyadmegye).

A 1883-ban meghalt Vanderbilt vasuti király és Amerika leggazdagabb embere, egykor Saratogataqui fürdőben családjával a fogadó verendáján ült, midőn díszesen öltözött hölgy közeledett feléje és régi ismerőjeként mutatta be magát. Vanderbilt felkelt és barátságosan beszélt vele, miközben neje és leányai orrukát fintorgatták. — Papa, mondá végre leánya, ez a közönséges nő otthon csirkékkel házal! — Tudom, felelte az öreg oly hangosan, hogy környezete meghallhatta, én is emlékszem, hogy anyád egykor sört árult Jerseyben, mig én osztri gákkal házaltam.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JÓZSEF

VII. TECAJ

VU ČAKOVCU 15 ga JUNIUSA 1890.

BROI 24.

Urednička pisarna:
Glavni pisar, fraterska hiša, živo na kodignaciji. — 8 urednikom modí je svaki dan govori: med 11 i 13 vurom. — Sve pošilke štedo se sadržaja novinah, naj se pošilaju na ime Margitai Józsefa urednika vu Čakovcu.

Indateljstvo:
Knjižara Piscohl Filijova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Preplatna cena je:
Na celo leto . . . . . 4 frt
Na pol leta . . . . . 2 frt
Na četvrt leta . . . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskom i magiarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povuđljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Študentski glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, „Doljio-Medjimurske sparkasse“ i „Podpomagajućega društva“ „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“.

Detinski beteg.

Dete je roditeljem k srcu priraščeno, pak upravo zato, ako roditelji zgube nesrećom svoju decu, ne pripisiva je njihova žalost. Med svimi betegi najvećki neprijatelj je deci takozvana „gutna plesnivčca“ (difteritis) jer danas još veselo, živo dete, zutra već vu grob položi. Nekoji misle, da je to posve novi beteg; ali varaju se, jer je taj beteg od starodavnih vremena poznat. Svedocanstvo za tu istinu potvrditi je cirkevna molitva, s kojom mešnik na Blaževo gut blagoslavlja veleć: Po obranbi sv. Blaža biskupa i mučenika obćuvaj te Bog od svakoga gutnoga betega.

Roditeljem je sveta dužnost dećeci svojoj na Blaževo gute dati blagosloviti i vu pogibelji doktora na pomoć pozvati. Plesnivčcu gutnu je jako lahko prepoznati. Preporučamo roditeljem, da na tijeđen bar dva — trikrat pogledaju vu gut deći i to ovak: Rećimo detetu, neka vusta odpre a onda vzmimo žlicu i jezik detetu malo doli pritisnimo a dete neka zgovora litteru „A“. Ako je gut ćerleni z nutra, nemožemo se bojati pogibelji. Zatim dete zapre vusta pak orda zvuna na dve strane gut pritisakajmo, ako dete boli nećuti, gut mu je zdrav.

Plesnivčca gutna se i po stanovitih znakovih lahko prepozna. Ako je dete ve selo, živo, mnogo govori a na jedenkrat

prestane govo iti i tužno postane, možemo zaključiti, da je pogibelj Opazivši t, pogćdnimo vu gut; ako dete amože dobro otvoriti guta i ako opazimo na dve strani guta bele piknjice, znajmo, da je pogibelj pred vrati. Ove bele piknjice su tak pogibeljne, da za kratko vreme na toliko se pomnože, da gut zgleđa, kak bela slanina. Kad roditelji opaze takovu pogibelj, odmah neka pošleju po doktora, a dotle neka zvežeju detetu s mokrim rućcem gut i led grizti s mrzlom vodom, vu kojoj je alaun raztopljen, gut spirati. Ako je dete premalo, da si nebi znao samo gut spirati, onda je dužnost roditeljem, pamuk vu mrzlu vodu narućiti, na jednu palćicu zvezati i detetu gut spirati.

Vu gutnom betegu trpeća deca se s topim mlekom moraju hraniti i to pet šest put na den. Mora se jim većkrat ponuditi, da paće siliti, jer dete neimajući pameti, rajše vumre, kak bi jelo ili pilo samo, da nemore trhetati boli.

Sobu, vu kojoj vu gutnom betegu trpeća deca ležuju, dvakrat na den treba prevetriti; i s octom pod poškopriti a pluvanje s octenim platnom pobrisati.

Opominjamo roditelje, koji bi hoteli po na'em naputku na svoju decu paziti, da kad jedno dete spregledaju nesmiju odmah i drugo s onom istom žlicom, nego moraju prije žlicu vu octu oprati, jer bi inaće lahko svu decu otrovali.

Potrebno je, ako jedno dete pri hiži vu takov pogibeljni beteg spadne, odmah još zdravu decu od hiže odpraviti.

V R A Č I T E L J .

Z A B A V A .

Nesporazumljenja.

Štacunar Mikula došel je iz svojega štacuaa k obedu. On si je sel k stolu, ćekal je na zele, izpil je kupicu žganice, ter je kosal falaćec kruha, pak nasloneć se vu stolac naslonjać, rekel je svojoj ženi:

Govore, da se Kinez giblje.

Nek se giblje . . . Kaj nas je briga za to, odgovorila je žena.

Kaj ? Kak ? Ja mislim, da je nam potrebno nabaviti jako vno go teha, ar bude poskoćki izvanredno vu ceni, ar ga dobivamo iz Kine. Najedenkrat bude koštal jeden funt 25 forinti . . . . A pokedob neće nigdo piti teha od lipovoga cvetja, moral bude vsikak gl bokse porinuti vu žep. A moramo biti i pripravljeni na kinezke nećovećnosti. Do vezda je bilo samo turskih, a vezda budu došla na red i kinezka, a gdo zna, jeli ve nebudu gorše, nego je bilo za turske!

Im morti nebudemo i mi od njih stradali.

Ali si ti, draga moja žena ipak bedasta, niti se je ne moći s tobom zabavljati.

Donesli su zelje.

A jeli imaju i bašibozuke? zapitala je naglo žena.

Nego da imaju. Kak more Azijat brez njega biti? Samo da pri Kinezu bašibozuk ne jače na konju, već na elefantu, pak onda nema sablju, nego rožnja.

A jeli on zlo varače sa ženami?

To se samo po sebi razumeva. Bašibozuki su samo zaradi ženah na svetu. Kinezki bašibozuk nigdar nejde iz elefanta doli. On pije, jede i spava na svojem elefantu, na elefantovom hrbtu ima i svoju hičicu. Na njem gleda iz svoje hičice, pak gda zgleđa gde god žensku, nabode ju na raženj, ter ju zdigne vu svoju hičicu, gde onda žujom nečovečno varače.

Pripovest štacunarovo poslušala je kuharica, koja je prav onda donesla na stol zdjelu kase.

Jeli nebude, gospon i osmi mornarski bataljun vu tabor išel?

Nebude!

Nu, hvala budi Bogu, da neide osmi bataljun vu tabor, radovala se je kuharica, prekriziv se, baš sam mu prešestni tjeden kupila nove čizme. Pet ranjski i pol sam dala za nje, zvun toga sam huncvutu zakrpala dve robače.

Komu to? Morti osmomu mornarskomu bataljunu?

Je, njeu, gospon; naj si premislju, vzeli mi je zadnji krajač! To je strašno! Predevčerom poslali mi je svojega pajdasa, da je pokvaril noža. Poslala sam nu anda peneze, da si kupi novoga, a ovdj sam opet dala popraviti oficirovu mašinu za teh, kaj je potri, da ju je čistili.

Ali tvoj dragi, bil je, kak mi se čini pri drugom bataljunu? pital je štacunar.

Je, ov drugi je bil njegov prijatelj i zemljak, obedva iz istoga sela, nego moj služi vu osmom bataljunu.

Tu se nej vrag razme! A vezda, rekel je štacunar, odhadaj, kaj zijaš?

Je, draga meja žena. Kinez se gibije, pak prav od toga razmisľavam, jeli nebi bilo moći povisiti cenu teha, zaradi toga kinez koga gibanje.

Vsikak, ov čas moraš povisiti cenu, kaj buš čakal?

A jeli imaju Kinezi i puške?

Nemaju, a kaj bi i s puskami? Njihova artilerija ide sa torpedi vu tabor. A kak bi i Kinez mogel pušku nositi, kad je sam sa meni nespreten čovek, a primorani velikoga terha nositi. Pri kinezi nosi vsaki soldat zvun telečaka na plećih i velikn mašinu za teh, a poleg toga maršira vsaki sa ambrelom, a vu isti čas tira iz jedne gospe s metlom muhe.

Kaj ima vsaki Kinez i mašina za teh?

A pak kakda, am i samo elefante hranju s tehom. Kaj misliš, da hoće elefant žreti seno i travu? Elefant ti samo hoće teha, krumpira i zganicu.

A kaj jedu Kinezi zvun teha?

Perece, draga ma žena, i nikaj drugo. Juhu noće žrti. Negda, negda mu se pohoće i zemlju jesti nego i to samo s tehom. Turčin jede konjsko meso, a Kinez samo teha.

A kakve su vere?

Vére? Vjere? . . . pogonjaval je štacunar, nu friško se je zmisľil: Kinezka vjera! Kinezi ti se mole nekakvom troglavomu bogu. Jednoj se glavi mole mužkarci, drugoj žene, a tretjoj deca.

A jeli ima redovnike?

Kakve redovnike?! Nikaj nejmaju.

A jeli mečeju pred svojega Boga i sveče?

Za istinu mečeju, nego naopak, pak ne od vojska nego od slanine. Kak kinezki bašibozuk zakolje mastnu i debelu ženu, raztali njeno salo, pak od njega dela sveče, ter ih meče pred svoje boge. Čuden ti je to narod, nego kaj si hoćemo! Da smo do vezda žinjimi vu miru živeći, razlog je bil tomu teh, ar dragač ih nebi bili niti pogledali.

A jeli imaju prave žene?

A kaj pak da imaju, prave, nego telo im je navu na pol bđlo, a zvun toga je pri njih navada, da imaju izvanredno duge novte.

Morti zato, da moreju žinjimi mužem oči izkopati.

Nebudi bedasta! Kak si moreš samo to misľiti, da bi si Kinez dal po svojoj ženi o i skopati! Akoprem je Kinez, on je ipak muž, pak neđa, da bi mu žena zapovedala. Im bi on mogel samo škarje prijeti ter njoj novte odrezati; suprotivno: on svoju ženu sili, da ima velke novte.

Čemu to?

Tak je pri njih moda njim se to dopada. Nam se to dopada, da žene imaju duge lasi, a njim se to dopada, da imaju duge novte. Kaj se oni brigaju za duge lasi? Duge lasi nosiju mužkarci sami, i to dugše nego li je konjski rep. A čim dugše novte ima Kinezkinja, stin je i preštimaša. Kinezka grofica ima tak duge novte, da se more na vsakoj strani tđla gde ju srbi počohľjati, a da se netrebe niti prignuti. Pri Kinezi je i ta navada, da idu po obedu spat, ter pri tom moraju žene svoje muže po plećih čohľjati. To jim izvanredno godi!

A ljepa je to pak navada!

Ali si smćšna! Im oni nejmaju tejatre, da bi gledali komedije, a ne igraju niti karte, pak ravno sbog toga im je to čohľljanje pravi božji dar.

A jeli imaju i kupališća?

Ah daj prestani s tvojimi pitanji! Hajda, hajda. Ve ti se je pak razvezal jezik. Kak ti se ve na jenkrat vse dopada. Kaj sam ti ja zato pripovedal od Kinezov da ti opišem te ljude? Govoril sam od njih samo zato, da ti povem, da je od prilike za silu nabaviti vno go teha, ter mu cenu povisiti. Nu, pak vezda da se još i nadalje s tobom zabavljam od Kinezov! Kaj ste još vu kuhnji skuhal?

Kašu s medom! odgovorila je žena, ter zavikne: Dorica, donesi kašu!

Priredil:

Glád Ferencz.

KAJ JE NOVOGA?

Biškup Štörmeyer.

Dijakovarski biškup Štörmeyer, komu su biškopski dohodki konfiscirani, zaprosil je vu Rimu sv. oćca pape, da se zavzeme za stvar vu poslu konfisciranih biškupskih dohodkov. Ali sveti oćca papa odbil je tu molbu i odgovoril Štörmeyeru, da se on vu ovu stvar meštati neće. Borneš je nepriľično za jednoga biškupa, ako mu dohodke konfisciraju!

Gde nema krćme.

Vu severnoj Americi i to vu državi Dakota zvanj pre, ovedala je oblast merenje opojnih pilah. Prvog majaša glasili su zvoni po svih turnih orsaga, da se krć-

me imaju sve zapreti. Siromašni krćmari nemogući si pomoći, morali su ostaviti svoga mesta i za drugim krahom gledati; drugi pak pobrali su svoj imetek ter se izselili vu druge orsage, gde budu slobodno svoju krćmariju dalje tirali. Čudnovita je to naredba, nu ako dobro premislimo, neli niti pri nas škodilo, da se vno ga krćma zapre.

Delegacije.

Osmoga junia a zezval je kralj mađjarsku i austrijansku delegaciju skupa vu Budapešt. Delegatuiš jedni i drugi, svaki vu svojoj narodnoj gali skupili su se vu kraljevskoj palaći budimskoj na dogovor, koj bude brzčas pak tak dokončal, da jednomu ili drugomu ministru, poimence pak vojnomu bude letos nekoliko milijunćekov više treba za strošek, kak lani.

Posledice pijanstva.

Vu Török Bacse delali su trgovečki pomoćniki trgov a Deutscha okolo lagrov napunjenih sa spiritusum. Jeden pijani sused dojde tam, hoteći njim vu poslu pomoći Pijani taj človek vužgal si je pipu, ali nesreća je hotela, da je kapćca od šibice vu lagev od kočila (brzčas vu lakovnicu), Spiritus vu lagvu vužgal se je, lagev eksplodiral i takovo pušćenje prouzrokoval, da je strahota bila gledati. Koliko ima pri nas nesrećah, koje pijani ljudi s pipom prouzrokuju, pak ipak malo koj zasluženu kaštiga dobi.

Nihilisti.

Neprijatelji silnoga cara neprestaju rovat i pod živiljenim njegovim, posvud se po svetu šire a pomnožavaju se kak iz zemlje glive. Vezda su nezdanjva pak tijam vu Parizu vlovili jednu celu bandu nihilistov. Francuska vlada predala je ove ruskomu nezulu, po tom moći je suditi, da i ove nesrećnike čeka nemilostivna kaštiga kak i sve druge njihove pajdase do vezda polovljene.

Pogibelno društvo.

Današnji dan nije moći po železnici sigurno putovati; s jedne strani železnićke nesreće s druge pak zloćesto društvo gozi se tu človeku. Redarstvena oblast bengalska izdala je oglas, vu kojem opominja železnićke putnike, da na železnici nevzemeju od nepoznatih osobah niti pila, niti jela, niti duhana, ar su došli vu trag jednoj bandi, koja ogiftava pila i jela putnikom ponudjaju, ovak je ogiftaju ter njim peneze i druge vrednosti porobe. Čuvajmo se i mi ar se i pri nas najdu železnićki tati!

Bulgarija.

Bugarska vlada odlučila se je rezposlati prošnju na europske vlasti i vladare, da pripoznaju Koburg Ferdinandu za zakonitoga kneza Bulgarije. Prošnju svoju upravili su vu Beč, London i Berlin, kam bude na skoro prispela. Želni smo znati, kaj budu velevlasti na to odgovorili, jeli budu imale kuražu Ferdinandu pripoznati, ter se ovak ruskomu dvoru zameriti.

Stekli vuk.

Jeden gospodar iz občine Betfia išel je po svojem poslu vu šumu. Vu šumi zišel se je s vukom, koj je taki na njega nahrupil. Gospodar nije zgubil prisutnost svoju, nego se je s vukom boril ter ga sre no za vuha zgrabil. Ovak drzeći vuka

krical je za pomoč, dok su ljudi došli i vuka zatukli. Ali vu toj borbi bil je od vuka vgriznjen i nut za par tjednov buk-nula je iz njega steklina. Vuk najme s kojim se je boril, bil je stekli.

Stare forintače.

Službene novine donajaju glas, da stare forintače nebudu duže valjale, kak do zad-njega juniusa ovoga leta. Do ovoga dana moreju se vu celoj svojoj vrednosti posvud meniti. Svaki, koj je ima, naj se trsi, da jih se reši, ar potlam zadnjega juniusa ne-bude već nigde vu trgovini stara forintača gori vzeta.

Nesreća na železnici.

Vekše katastrofe železničke ipak se najveće događaju vu Ameriki. I vezda do-bivamo glas, da je jeden vlak blizu Sant Francisko naišel na jeden most, koj se je dal odpreti i zapreti t. j. gor diči i spus-titi. Most bil je baš gor dignjen a vlak nađošavši vrušil se je vu vodu. Najviše vagonov skupa s mašinom potopilo se je a i vno go ljudih pri toj katastrofi življenje svoje izgubilo.

Izgoreli pitanci.

Vu Nagyarvaru pripetil se je ogenj nezdavnja vu jednoj fabriki, de je bilo 60 volov pitancov. Ogenj prijel se je drvenih štalah, koje su tak naglo počele gorjeti, da usoprot najvećemu naporu, nisu mogli sve vole osloboditi. 40 pitancov zgorelo je ter se tak speklo, da jih na raznju bolje speći nebi bilo moći.

Pesma od Mame.

Majka moja mila,
Ti crkvice bela,
Pesmicu ti ovu,
Na diku spopevam.

Lepo ime majka,
Koja sve sponjuje,
A pesma od majke,
Do Boga se čuje.

Majka nas pod srcem,
Svojim je nosila,
S tuzkom mukom boljom
Na ov svet rodila.

S kervjum nas je svojom
Najprvić oprala,
Gori nas hranila,
Vek se tuguvala.

Majka dete brani
Svoje zalozaje,
Pak gladuje sama,
Milom sinku daje.

Majka obdan bdije
V neći za san nezna,
Majka navek brižna
Uvek je oprezna.

Kako gleda majka
I Bogu se moli,
Da betežno dete:
Bol kakvu preboli?!

Deto ozdravljeno,
Kako se raduje
A ljublena majka
Najviše daruje.

Majka je spodobna
Ptici pelikanu,
Koja svojim mladim
Iz prs daje hranu.

Prsa si odpira,
S krvjum je napaja,
Tak i svaka majka
S prsima nadaja.

Majka pute gleda,
Da temel postavi
Mladicu izpravlja,
Dok ju ne izpravi.

Tko li može pravu
Majku, da izmeni.
Da čud upitomi,
Srcem oplemeni.

Tko će sve imanje,
Isti život dati,
Da se dete spasi,
Tko već mila mati?!

Srećna ona deca,
Kojim majka živi,
Već se oni deci
Nikaj neprotivi,

Zato deca majkam
Pokorni tre biti.
Za pokojne mame,
Bogu se moliti!

Tak majka je majka,
Nek ju ves svet hvali!
Ti nam mile majke
Bože blagoslovi!

LACZKOVICS TOMÁS

Nekoje mudre izreke.

(Dalje.)

VI.

Grčki mudrac Sokrates bil je nepravedno na smrt obsuđen, tobož radi krivih naukah. Smrtna odsuda je glasila, da ima čašu otrova popiti. Kada mu krvnik dosudjenu čašu vu tamicu donese, a Sokrates ju već k ustam približi za da ju izpije, dojde njegova žena Xantipa, da ga poseti i videča, da već otrova k ustam približuje, zakriči vu zdvojnosti: „Evo gde čovek nedužan i krivo obsuđen mora vumreti.“ — Sokrates odnima čašu od vastah, odgovori: „Nego kaj bi ti radje, da ja kakti pravedno obsuđeni krivac umiram?“

VII.

Neki francuzki plemenitaš došavši k kralju Ljudevitu XIV-ga radi neki milosti, koju je prosil od njega, skoro uz svaku reč je rekel: „moj gospon otac — moja gosa mati — moja gospodična sestra.“ — Dosa-divši kralju ova tašta hvala, okrene se k svojemu dvorjaniku, pak mu reče: „Moj gospon dvorjanik, rečite mojemu gosponu kućišu, nek zapregne moju gospodu konje pod moju gospu kočiju.“ — i stin otide.

VIII.

Nekoj mladi gospodičić vu Parizu, tak dugo je živel razkošno, dok nije svojega celo-ga dela, kojega je i za pokojnoga si oca nasledoval, potrošil. Neimajući dakle više novacah za vu velike i odlične oštarije hoditi, dojde vu neku malu kremu i tam si za stol sedne, naruci nekakovo jevtino jelo i zamiš-ljen gleda pred se. Jedan Taljan, koj je po lag sedel, videći ga zami ljena, reče mu: „Vaše gospodstvo nejede nikaj?“ — „Nejede“, odgovori francuz, — „Ono je već pojedeno“.

Em. Kollay.

Nekaj za kratek čas.

1.

Mati: Čuješ ti Štefek, naj tuliko jesti, ar stara regula veli: da ti najbolje hrana v tek ide, onda moraš prestati jesti.

Štefek: Ah, draga mamica, daj mi još četiri kuedline, meni još nejde najbolje v tek!

2.

Učitelj: Zakaj si došel tak kesno vu školu?

Dijak: Moj japica su me potrebuvali domaj.

Učitelj: Kaj je tvoj otec ne mogel koga drugoga potrebuвати?

Dijak: Nije.

Učitelj: Pak zakaj ne?

Dijak: Zato, kajti je denes mene moral buhati.

3.

Gospa: Kak, kaj se oni nečudijo, kaj ja popevke komponujem?

Gospon: Ne, ar to već den denes vaaka gosa čint. Ali, da bi ja njih ušel v kubnji pri šporhertu kuhati, tomu bi se ja i kak začudil!

4.

Tovarus: Ali draga Emma, komaj smo tri dni oženjeni, pak mi već dones prodečtvo držiš i špotas me.

Žena: Je, dragi moj muž, ali sam ti se ja k tomu već zdavnja i pripravljala.

Glád Ferencz.

Horvatsko-magjarski razgovori.

Horvát-magyar beszélgetések.

Sgrade. — Az épületek.

— H:za ima iz vana zide, vrata, obloke' krov i dimnjak.

A háznak vannak kívülről falai, ajtaja, ablakai, teteje és kéménye.

— H:za ima četiri zide.

A háznak van négy fala.

— Nad hižom je jeden krov.

A ház fölött van egy tető.

— Nad krovom je jeden dimnjak.

A tetőn van egy kémény.

— Na nekojih hižah ima više dimnjakah.

Némely házakon van több kémény.

— Krov je napravljen od dróva i črpa.

A tető fából és cserepből (zsindey) van készítve.

— Črč je na letvih.

A cserep (zsindey) léceken van.

— Letve pribite su na grede.

A léczek a gerendákra vannak szegezve.

— Črčp delaju črepari (ciglar) od zemlje.

A cserepet a téglások csinálják földből.

— Jesu hiže, koje su sa slamom, trstikom ili s dešicami (šindlom) pokrite.

Vannak házak, amelyek szalmával, nád-dal vagy deszkákkal (fazsindellyel) vannak fedve.

— Krov je zato, da vu hižu necuri dečđj ili sneg.

A tető azért van, hogy a házba ne folyjon az eső vagy a hó.

— Krov dimnjak ide van dim.

A kéményen megy ki a füst.

— Pod nekojimi krovu su zlebi.

Némely tető alatt csatornák vannak.

— Zlebi su od pleha napravljeni.

A csatornák pléhből vannak készítve.

Zlebi su zato, da voda necuri s krova na stenu.

A csatornák azért vannak, hogy a víz ne folyjon le a tetőről a falra.

— Na nekojih hižah je strelod.

Némely házakon villámhárító van.

— Strelod je od željeznih šibah napravljen.

A villámhárító vasrudakból van készítve.

— Strelod je zato, da vu hižu necudri strela.

A villámhárító azért van, hogy a házba ne üssön a villám.

— Vu hizi su sobe.

A házban vannak szobák.

— Soba ima viđe delah.

A szobának több része van.

— Ovo su najza, stene, vu stenah obloki i vrata.

Ez a padlás, falak, a falakban az ablakok és ajtó.

— Vu kutu stoji peć.

A sarokban áll a kályha.

— Stene su bele ali su pofarbane.

A falak fehérek, vagy meg vannak festve.

— Pod je určinjen od desakih.

A padló deszkákból van készíttve.

-- Stene zidjeju zidari od cigla.

A falakat építik a kőművesek téglából.

— Obloki su od dreva i glaža.

Az ablakok fából és üvegből vannak.

— Peć napravi lončar.

A kályhát a fazekas készíti

— Ima željeznih pećah.

Vannak vaskályhák.

— Vu peć kurimo vu zimi.

A kályhában fűtünk télen.

— Vu sobi delamo, jedemo, pećivamo

i spimo.

A szobában dolgozunk, eszünk, nyugszunk és alszunk.

— Kroz vrata idemo vu sobu.

Az ajtón megyünk a szobába.

— Na vratih je kvaka, ključnica i ključ

Az ajtón van a kilincs, zár és a kulcs.

NYILTTER *)

Ganz seid. bedruckte Foulards fl. 1.20 bis fl. 3.90 p. Met. (ca. 450 versch. Dessins) — vers. rohen- und stückweise porto- und zollfrei in's Haus das Seidenfabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Holliedant) Zürich, Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

*) E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerkesztő.

LOTERIJA. Bp. 8. június 8. 1890. **66 53 20 45 56**

Gabonaárak. — Cena žitka.

I m.-máza.	I m.-cent.	frt kr.
Buza	Pšenica	7 -- 80 --
Zab	Zob	8 -- 50 --
Rozs	Hrż	6 -- 50 --
Kukoricza	Kuruza	5 -- 70 --
Árpa	Jecmen	6 -- --
Fehér bab	Grah beli	6 -- --
Sárga >	> žuti	4 50 --
Vegyes >	> zmešan	4 -- 25 --

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

176 szám 1890.

Árverési hirdetés.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. bíróóság 2344/1890 számú végzése által Rozenberger Dávid csődtömege javára csődtömeghez tartozó 10.193 frt 90 kr. erejéig összesített követelések, melyek sem fentállításért, sem behajthatóságért a csődtömeg szavat s ázót nem vállal nyilvános árverésen leendő eladás elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Csáktornyan leendő eszközésére 1890. é június hó 28-ik napjának d e 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni

szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett követelések ezen árverésen, az 1881 évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbit igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Mindazok kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesíteni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bir. végrehajtóhoz adják be.

Az elávevendezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 109 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyan 1890. június 12-én.

MOLNÁR

kiküldött bir. végrehajtó.

„EGYETÉRTÉS”

Huszonnegyedik évfolyam.

Legnagyobb politikai napilap.

Megjelen minden nap,

tehát hétfőn és ünnepek után is.

ELŐFIZETÉSI ÁRA :

Egy hónapra ... .. 1 frt 80 kr.

Három hónapra ... .. 5 „

Hat hónapra ... .. 10 „

Egész évre ... .. 20 „

Előfizetések bármily naptól kezdve teljesíthetők a legzélszeftűbben postautalvánnyal Budapestre, az „Egyetértés” kiadóhivatalába (Kecskeméti-utca 6. sz.) küldendő.

Az kétségtelen, hogy gyakran egészen egyszerű, könnyen beszerezhető házi szer megelűben gyors gyógyulást szerzett. „A Betegbarát” című kis irathan még bizonyítékokat is találunk arra nézve, hogy még hosszas, reménytelennek nevezett esetekben is, gyógyulás állott be. Minden betegnek el kellene olvasni azon könyvet; Richter kiadóintézete Lipcsében ingyen megküldi.

Öltözetekre való szövetek.

Peruvien és Doszking a magas clern részére. előszabott szövetek ca. és. kir. tisztviselői uniformisokra, továbbá hadasnyanok tűzoltók, touristák és liberálakra. Posztószövetek telke és játsszoasztalokra; Loden (vizáthatlan) vadász-kabátokra, mősoszövetek, utazópládek lrt 4—12 ig. E felsoroltak sokkal olcsóbbak mint bárhol és e mellett a legjobb és legtartósabb minőségűek.

JOH. STIKAROFSKY

BRÜNNBEN.

Legnagyobb posztó-raktár az osztrák magyar birodalomban. Minták bérmentesen küldetnek. A szabók részére a legszebb és legértelmesebb mintakönyvek. 10 frton felül utánvételek bérmentve küldetnek. 200 000 frton képviselő állandó raktáram és világ-üzletem folytan természetesen, sok maradékom van, és miután lehetetlen ezekből mintákat küldeni, az ilyen megrendelt maradékokat visszaveszem, kie-elelem, vagy a pénzt visszaküldöm. A maradékok megrendelésénél, szükséges, hogy azok színe, hosszúsága és ára jeleentesék.

Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

531 17—20

Kiadandó lakás.

Csáktornyan a perlaki utcában (196. sz. a) egy három szobából, konyha, éléskamara, padlás és pinczéből álló

utcai lakás

folyó évi július hó 1 től kiadandó.

Bővebbet a tulajdonosnál

idb. Hanzsel Józsefnél.

617 1 2

A legkedveltebb és legelterjedtebb fővárosi napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és tulajdonosok

CSUKÁSSI JÓZSEF és BAKOSI JENŐ

Előfizetési árak : Egy hónapra 1 frt 20 kr. Egy negyedre 3 frt 50 kr. Félévre 7 frt

MÉG JUNIUS HÓ FOLYAMÁN

megjelenik a „Budapesti Hirlap” ban Stanley könyve a legújabb afrikai utazásról :

A LEGSÖTÉTEBB AFRIKÁBAN

616 1—3

mellet az egész művelt magyar közönség nagy érdeklődéssel vár. Az érdekes mű az összes jogosított kiadásokkal (köztük a magyar jogosított könyvkiadás is) egyidejűleg fog megjelenni.

A Julius elsejével belépő új előfizetők STANLEY KÖNYVENEK addig megjelent részét INGYEN kapják meg.

A „Budapesti Hirlap” az egész furdő-évad alatt előfizetőinek kívánságára a lapot bárhová utánuk küldi még akkor is, ha a nyáron át többször változtatnak tartózkodási helyet.

Az előfizetési összeg legzélszeftűbben postautalvánnyon küldhető következő czímen :

„Budapesti Hirlap” kiadóhivatala Budapestben, Kalap-utca 16.